

Állampolgári ismeretek 8. osztály

Az állampolgári ismeretek tantárgy koncepciójának kialakításában, a nevelési-oktatási szakaszok tervezésekor meghatározó szerepet játszottak azok a társadalmi elvárások, amelyek szerint a mindennapi életben történő eligazodás, az állampolgári léthez szükséges ismeretek, készségek, képességek elsajátítása, összességében a felnőttkori szerepekre való felkészülés már az általános iskola záró szakaszában jelenjen meg. Fontos szerepet kap az a szakmai igény, hogy a demokratikus gondolkodás és a hazaszeretet megalapozása és erősítése már az általános iskolai nevelés időszakában kezdődjön meg.

Az állampolgári ismeretek tantárgy tanulása révén a tanuló támpontokat kap a mindennapi életben történő tájékozódásához. Az alapvető ismeretek elsajátításán túl lehetőség nyílik a készség- és képességfejlesztésre, olyan tevékenységek kipróbálására és gyakorlására, amelyek segítik felkészülését a felnőtt szerepekre, megalapozzák a tájékozott, nyitott és érdeklődő személyiség és felelős polgári mentalitás kialakulását. A tantárgy fontos terepe a közösségért történő felelősségvállalás kialakításának, hazaszeretet, a nemzeti öntudat kialakításának és megerősítésének, a haza iránti kötelezettségek megismerésének.

Az új tantárgy először a 7–8. évfolyam nevelési-oktatási szakaszában jelenik meg, miközben – közös tanulásterületen osztozva – több szállal kötődik a történelem, valamint az erkölcs és etika tantárgyakhoz. A közös tanulásterülethez tartozó ismeretek köre, a jelenségek és folyamatok értelmezése, az ok – okozati összefüggések érvényesítése, a mérlegelő gondolkodás megalapozása, a társas együttműködés, az egyén és közösség viszonyának kérdései, a közösségi értékek és a felelősségvállalás kiemelése, a társadalmi együttélés követelményeinek és dilemmáinak megbeszélése a történelem, az állampolgári ismeretek, az erkölcs és etika tantárgyak tanulásának folyamatos összehangolását és együttműködését feltételezi. Épít a hon – és népismeret tantárgy ismeretanyagára, nevelési céljaira is. A tantárgy a földrajz tanulásához is kötődik, hiszen a lokális és a regionális szemlélet kialakítása, a társadalmi alrendszerek funkcióinak és az intézmények szerepének vizsgálata mindkét diszciplína fejlesztési feladatai között szerepel. Az állampolgári ismeretek tantárgynak is célja a pénzügyi tudatosság megalapozása és a fenntarthatóság kritériumainak megismertetése, ezért – mind az általános iskolai, mind a középiskolai képzés záró szakaszában – épít a földrajz keretében tanult gazdasági és pénzügyi ismeretekre.

Az állampolgári ismeretek tantárgy a Nemzeti alaptantervben rögzített kulcskompetenciákat az alábbi módon fejleszti:

A tanulás kompetenciái: A tanuló az információk gyűjtése, rendszerezése és feldolgozása közben megkülönbözteti a lényegest a lényegtelenről, és arra törekszik, hogy hiteles szövegeket használjon fel beszámoló elkészítéséhez. Önállóan vagy megadott szempontok alapján képes megkülönböztetni egymástól a megalapozott, tudományos háttérű és a hamis következtetéseket tartalmazó leírásokat, gondolatsorokat. Az érveléstechnikák alkalmazásával, mások véleményének megismerésével tovább fejlődik vitakultúrája.

A kommunikációs kompetenciák: A tanuló véleménynyilvánításához, érveléséhez, a vitahelyzetekben való megszólalásaihoz a kommunikációs helyzetnek megfelelő

nyelvhasználat és viselkedés társul. A véleménynyilvánítás és a vitakultúra fejlesztése az autonóm magatartás kialakulását és a másik ember iránti tiszteletet, a más vélemények mérlegelését egyaránt segíti.

A digitális kompetenciák: A tanuló információk gyűjtéséhez és rendszerezéséhez használja a könyvtári dokumentumokat és az internetet, a beszámolók egy részéhez digitális tartalmakat készít. Az önálló és a társas tanulás folyamatában tanári segítséggel körültekintően választja ki az ismeretforrásokat, ha szükséges, tanácsot kér vagy tanácsot ad a médiahasználatról.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák: A tanuló információkat, tényeket, adatokat gyűjt, válogat, önállóan vagy társaival együttműködve rendszerez. Társadalmi jelenségeket hasonlít össze, összefüggéseket állapít meg, következtetéseket, magyarázatokat fogalmaz meg. A társadalommal, a honvédelemmel és az állampolgári feladatokkal kapcsolatban képes a problémák azonosítására, releváns kérdéseket alkot, javaslatokat tesz, társaival tervezeteket készít. Nyitott annak átgondolására, hogy a tudományos-technológiai fejlődés, a környezetvédelemmel kapcsolatos problémák és a fenntarthatóság kérdésköre miképpen hat életútjára, családjára és hazájára.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák: A pedagógus vagy a társak orientáló észrevételeit, javaslatait és tanácsait figyelembe véve a tanuló képes korrigálni álláspontját, véleményét, valamint módosíthatja, átértékelheti, felülbíráhatja döntéseit. A társas tanulás közösségi élménye növeli önbizalmát, önbecsülését, egyúttal segíti reális énképének alakulását, és erősíti a közösségért történő felelősségvállalást.

A kooperatív tanulás révén az együttes tevékenység saját élménnyé válik. A tanuló társaival közös véleményt alakít ki, javaslatokat fogalmaz meg és terveket készít. A tanulás folyamán sok esetben társaival együttműködve dolgoz fel szövegeket, készít beszámolókat, gyűjt információkat, továbbá bekapcsolódik egy téma vagy probléma közös megbeszélésébe, ennek során érveket-ellenérveket fogalmaz meg.

A tanulási tevékenységek jellege, a társas tanulás lehetőségei olyan szituációkat és légkört teremtenek, amelyek biztosítják a tanuló szorongásmentes önkifejezését, ezek révén támogatják véleményének, gondolatainak, érveinek szabad kifejtését, ugyanakkor tudatosítják, hogy saját szempontjai csak mások hasonló megnyilvánulásainak tiszteletben tartásával, érveinek megértésével, egyeztetésével érvényesülhetnek.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: A tanuló lakóhelye történetét és a település kulturális, néprajzi értékeit megismerve arra törekszik, hogy gazdagítsa a helyi társadalom életét. Önállóan és társaival együttműködve újságcikket ír, weboldalt szerkeszt. Problémaérzékenység, egyúttal együttműködő, segítő szemlélet jellemzi a projektekben való tevékenységét.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák: A mindennapi élethez kapcsolódó készségfejlesztés, a hivatali ügyintézés intézményeinek és alapvető eljárásainak megismerése, a munkavállaláshoz szükséges ismeretek és készségek megszerzése, fejlesztése elősegíti a tanulónak a felnőtt szerepekre való felkészülését. A tanuló javaslatokat fogalmaz meg,

tervezeteket készít; mindez hozzájárul az innováció iránti nyitottság és igény, valamint a felelősségteljes munkamorál megalapozásához.

8. évfolyam

Az állampolgári ismeretek tantárgy tanulásával a tanuló azokat az érvényes ismereteket sajátíthatja el és azon készségeket szerezheti meg, amelyeket a mindennapi életben hasznosíthat, amelyek révén felkészülhet felnőtt szerepeire, tudatos és felelős állampolgárrá és egyben elkötelezett hazafivá válhat.

A témakörök struktúrájának kialakításakor két alapvető szempont érvényesült. A témák bővülő egymásra épülése koherens rendszert alkot: a család, mint a társadalom legalapvetőbb intézménye, a tanuló településének megismerése, a lakóhely kulturális értékeinek kiemelése, az intézmények, szervezetek működésének, majd a nagyobb rendszerek funkciójának vizsgálata, a nemzeti közösséghez tartozás feltételeinek számbavétele, a nemzeti identitás alkotóelemeinek megbeszélése, a haza iránti kötelezettségek megismerése, a nemzeti/etnikai kisebbségi jogok azonosítása. Ezen témakörök egymásra épülésével a tanuló rendszerszemlélete is alakul: differenciált tudást szerezhethet meg szűkebb és tágabb környezetéről, hazájáról és a társadalomról, amelyben él.

A tanuló elsajátítja a mindennapi életben alkalmazandó készségeket, tájékozódik a munka világában, megismeri a tudatos fogyasztóvá válás meghatározó és a fenntarthatóság alapvető szempontjait: támogatást kap a felnőtt élet szerepeire történő felkészüléséhez.

Az állampolgári ismeretek tantárgy épít a tanulók együttműködésére, az egyéni teljesítményre és érdeklődésre, valamint a tanulók csoportos tevékenységére. A pedagógus a nevelő – oktató munka során a tanulói tevékenységeket megszervező, irányító, illetve koordináló feladatai is megjelennek, a tanulási folyamatban a segítő-támogató szemléletmód jellemzi a tevékenységét. A tanuló teljesítményének értékelésében az önértékelés, a csoportos megbeszélés, a társak kölcsönös javaslatai is szerepet kaphatnak. A társas tanulás alkalmi révén a tanuló megtapasztalhatja a nézetek, vélemények sokféleségét, kifejezheti saját gondolatait, amelyekbe beépítheti mások értékes megnyilvánulásait, ezek révén fejlődhet önismerete és önértékelése is.

A Családtörténeti kutatás, a Településkutatás és a Szakmák, foglalkozások, mesterség és hivatás projektet az iskolai tematikus hetek, témahetek, projektnapok keretében valósíthatják meg a tanulócsoporthok.

A tantárgy tanulási eredményeinek követésére alapvetően a tanulást támogató értékelés ajánlott, s ebben a tanulót segítő, fejlesztő visszajelzések, amelyek között a pedagógus és a társak értékelése ugyanúgy szerepet játszik, mint a csoportos megbeszélés és önértékelés. Az értékelési folyamatban kiemelt szempont a tanuló bekapcsolódása a kooperatív tevékenységekbe, továbbá lényeges az önállóan vagy társaival közösen végzett digitális eszközhasználaton alapuló feladatok megoldása. Összegző-minősítő értékelés (öt fokozatú skálán értelmezett érdemjeggyel) javasolt a tanuló mindennapi életben való tájékozódásához kapcsolódó témakörök esetében (*Mindennapi ügyintézés; Felkészülés a felnőtt szerepekre; Köznevelés; Az egészségügyi rendszer és a szociális ellátás*) és *A magyar állam intézményei; Az állam szerepe a gazdaságban* témakörnél.

A 8. évfolyamon az állampolgári ismeretek tantárgy kerettantervben javasolt alapóraszám: 34 óra

A 8. évfolyamon az állampolgári ismeretek tantárgy összes óraszám: 36 óra

Témakör	Javasolt óraszám	Helyi tanterv
Család; a családi szocializáció jellemzői, a hagyományos családmódel	4	4
A család gazdálkodása és pénzügyei	3	3
Településünk, lakóhelyünk megismerése	6	6
Nemzet, nemzetiség; a haza iránti kötelezettségeink	6	6
A magyar állam alapvető intézményei, az állam szerepe a gazdaságban	5	5
Mindennapi ügyintézés; felkészülés a felnőttkori szerepekre, feladatokra	4	4
A fogyasztóvédelem alapjai	3	3
A nagy ellátórendszerek: köznevelés, egészségügy és szociális ellátás	3	3
Tantervben javasolt óraszám:	34	34
Fennmaradó órakeret (összefoglalás, ismétlés, dolgozat stb.)	2	2
Éves órakeret:	36	36

A témakörök áttekintő táblázata:

TÉMAKÖR	ÓRA	TARTALOM	FOGALMAK	FEJLESZTÉSI FELADATOK, ISMERETEK
Család; a családi szocializáció jellemzői; a hagyományos családmódel 4 óra	1	– Különböző szövegtípusok feldolgozása (naplók, ismeretterjesztő szövegek, memoárok) tartalmi elemeinek megértése, értelmezése és bemutatása a család fogalma és társadalmi szerepe témakörben	család, házasság, családi szerepek, gyermekvállalás	– Az önismeret, önértékelés és a reális énkép alakítása – A kommunikációs készség fejlesztése – A véleményalkotás és a véleménynyilvánítás fejlesztése – Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése – A generációk közötti kapcsolat, a nemzedékek közötti párbeszéd erősítése

				<ul style="list-style-type: none"> - Az egymást követő generációk életútjának megismerése révén a történetiség saját élményű megtapasztalása - A hagyományos családmodell közösségi és társadalmi fontosságának tudatosítása, a családi szerepek megismerése - Ismeretszerzés, forrásfeldolgozás a családi szocializáció folyamatáról és jellemzőiről - Családtörténeti kutatás projekt a tanuló választása és egyéni tervezés alapján - A család fogalma és társadalmi szerepe; A család: szeretetközösség, együttműködés, kölcsönösség, tisztelet; A családi szerepek; A családi szocializáció jellemzői
	2	<ul style="list-style-type: none"> - Szempontok és minta segítségével családtörténeti interjúterv összeállítása - Káté összeállítása, plakát készítése a családi szerepekről 		
	3	<ul style="list-style-type: none"> - Kérdések megfogalmazása, kérdéssor összeállítása minta alapján: családtörténeti interjúterv készítése 		
	4	<ul style="list-style-type: none"> - Családtörténeti fotómontázs, digitális tartalmak összeállítása - Valós vagy elképzelt családtörténeti interjú készítése 		
A család gazdálkodás a és pénzügyei 3 ÓRA	5	<ul style="list-style-type: none"> - Családi háztartás, a család pénzügyeivel kapcsolatos dokumentumok elemzése - Egy elképzelt családi bevételeinek és kiadásainak megtervezése 	<p>családi háztartás, a család bevételei: jövedelmek, társadalmi juttatások, a tulajdonból származó jövedelmek, örökség, nyereség, a család kiadásai:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Az önismeret, önértékelés és a reális énkép alakítása - A kommunikációs készség fejlesztése - A csoportosítási és rendszerezési készség fejlesztése; a rendszerszemlélet alakítása - A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése

6	<ul style="list-style-type: none"> - Szakértői mozaik vagy más, kooperatív csoportmunkában használható értékelő, ellenőrző tevékenység segítségével egy fiktív családi költségvetés vizsgálata - Infokommunikációs eszközök segítségével információk gyűjtése és értelmezése a család megtakarítási lehetőségeiről 	<p>létszükségleti kiadások, jóléti (például kulturális, szabadidős és rekreációs) kiadások, rendkívüli kiadások, fogyasztás, pénzügyi tudatosság, gazdasági-pénzügyi fenntarthatóság, környezettudatos ság;</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése - A digitális kompetencia fejlesztése - A szövegértés, szövegalkotás fejlesztése - A véleményalkotás és a véleménynyilvánítás támogatása - A háztartás fogalmának értelmezése - A család bevételeinek és kiadásainak csoportosítása - Információk gyűjtése és értelmezése a család megtakarítási lehetőségeiről - A tudatos vásárlás családi és társadalmi hatásainak megismertetése, az ok-okozati összefüggések feltárása - A családok takarékosági lehetőségei, a környezettudatos életvitel - A családokra jellemző fogyasztási szokások - Családi költségvetés alapvető elemeinek megismerése, értelmezése, a következtetések megfogalmazása - Családi háztartás; Bevételek, kiadások; A család fogyasztási szokásai
7	<ul style="list-style-type: none"> - Érvek összegyűjtése a tudatos vásárlás családi és társadalmi hatásairól - Plakát vagy digitális eszközökkel elkészített produktum a bevételekről és a kiadásokról, a megtakarítási lehetőségekről - A környezettudatos életmód alakításának lehetőségeit, tényezőit feltáró képzelt vagy valós riport készítése 		

<p>Településünk , lakóhelyünk megismerése</p> <p>6 óra</p>	<p>8</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Beszélgetőkör a település történelmi, kulturális, néprajzi értékeiről - Településtörténeti kvíz összeállítása 	<p>intézmény, önkormányzat, polgármester, polgármesteri hivatal, jegyző, egyház, vallási közösség, szervezet, karitatív</p>	<ul style="list-style-type: none"> - A csoportosítási és rendszerezési készség fejlesztése; a rendszerszemlélet alakítása - A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése - A kommunikációs készség fejlesztése
	<p>9</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ötletbörze: a település fejlesztése, a település környezetének javítása - Plakát vagy digitális tartalom készítése a település közintézményeiről, működésükről 	<p>szervezet, civil szervezet, alapítvány, településfejlesztés, társadalmi felelősség, fenntarthatóság;</p>	<ul style="list-style-type: none"> - A véleményalkotás és a véleménynyilvánítás fejlesztése - A generációk közötti kapcsolat, a nemzedékek közötti párbeszéd erősítése - Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése - Az együttműködési és a szervezőkészség fejlesztése - Szövegértési és szövegalkotási készség fejlesztése
	<p>10</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Önálló vagy társas együttműködés eredményeként tematikus fotógalériák összeállítása a lakóhelyről, például Lakóhelyem múltja, archív fotók felhasználásával (Lakóhelyünk múltja...); Lakóhelyem, ahogy én látom (Lakóhelyünk, ahogy mi látjuk...) 		<ul style="list-style-type: none"> - Digitális kompetencia fejlesztése - A település, lakóhely környezeti sajátosságainak, történelmének megismerése - A településen jelenlévő egyházi, vagy kulturális szervezet, sportegyesület megismerése - A település, lakóhely jellemzőinek megismerése - A település történelmi, kulturális, néprajzi értékeinek megismerése - A település, lakóhely közintézményei - A település fejlesztésének lehetőségei

	11	– Kreatív írás: Az önálló vagy a társas tevékenység révén különböző publicisztikai műfajú szövegek alkotása a település kulturális értékeiről és/vagy mindennapi életéről, eseményeiről az iskola honlapja vagy a helyi újság, weboldal számára		– A település, lakóhely alapvető jellemzői; A település történetének sajátosságai; A lakóhely kulturális értékei; A településen működő intézmények és szervezetek
	12	– Helytörténeti tábló készítése		
	13	– Tematikus fotógalériák összeállítása a lakóhelyről: múltja, környezeti-természeti és kulturális értékei, jellegzetes épületei		
Nemzet, nemzetiség; a haza iránti kötelezettségek 6 óra	14	– Fogalommagyarázat készítése – Forráselemzés: a nemzeti öntudat és a hazaszeretet megjelenése a művészeti alkotásokban	nemzet, nemzeti identitás, honvédelem, nemzeti kisebbség, nemzetiség, nemzetiségi jogok, Európai Unió, jogok és kötelezettségek, hazaszeretet, globalizáció, nemzetpolitika	– Az önismeret fejlesztése – Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése – A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése – A kommunikációs készség fejlesztése – A véleményalkotás és a véleménynyilvánítás fejlesztése
	15	– Digitális tartalmakkal támogatott előadás készítése a		

		magyarországi nemzetiségek vagy egy nemzetiség hagyományairól, kultúrájáról		<ul style="list-style-type: none"> – Digitális kompetencia fejlesztése – Szövegértési és szövegalkotási készség fejlesztése – Nemzeti identitás, hazaszeretet kialakítása, megerősítése – A magyar kulturális örökség és hagyományok megismerése – A közösség iránti kötelességtudat és felelősségérzet kialakítása, a patriotizmus és lokálpatriotizmus értelmezése – A honvédelem szerepének, lehetőségeinek, feladatainak megismerése – Más kultúrák iránti érdeklődés kialakítása – A nemzetállamok helye, szerepe és fontossága a globális világban – Magyarország és az Európai Unió kapcsolatrendszerének megismerése, elemzése – Népek, nemzetiségek megismerése Magyarországon és a Kárpát-medencében – Nemzetfogalom, nemzeti identitás, nemzetállam; Lokálpatriotizmus, hazafiság, európaiság; Nemzetiségek, nemzeti jogok
	16	<ul style="list-style-type: none"> – Vita a jogok és kötelességek egyensúlyáról – Gyűjtőmunka a honvédelem feladatairól, az ezzel kapcsolatos állampolgári kötelezettségekről 		
	17	<ul style="list-style-type: none"> – Esszéírás a nemzeti identitás megerősítésének fontosságáról 		
	18	<ul style="list-style-type: none"> – Tabló készítése az Európai Unió legfontosabb intézményeiről – Előadás a nemzeti önrendelkezés szerepéről a globális környezetben, ennek megvitatása 		
	19	<ul style="list-style-type: none"> – Grafikus szervező készítése Magyarország legfontosabb kétoldalú és többoldalú kötelezettségeiről, kapcsolatrendszeréről 		

<p>A magyar állam alapvető intézményei; az állam szerepe a gazdaságban 5 óra</p>	<p>20</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Magyarország államformáiról időszalagos bemutató készítése - A törvényalkotás folyamatának bemutatása tanulói kiselőadás segítségével 	<p>állam, államforma, állampolgárság, alkotmány, Magyarország Alaptörvénye, köztársasági elnök, Országgyűlés, törvény, Kormány,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - A kommunikációs készség fejlesztése - Digitális kompetencia fejlesztése - Szövegértési és szövegalkotási készség fejlesztése - A csoportosítási és rendszerezési készség fejlesztése; a rendszerszemlélet alakítása
	<p>21</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Folyamatábra vagy egyéb grafikai szervező készítése és értelmezése a törvényalkotás folyamatáról - Igazságszolgáltatás részei: plakát vagy digitális tartalom készítése 	<p>Alkotmánybíróság, jogképeség, korlátozott jogképeség, intézmény, polgári per, büntetőper, bíróság, ügyészség, ügyvéd, közteherviselés, adó, adófajták, adómorál,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése - Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése - A magyar állam alapvető intézményeinek megismerése, rendszerezése - A magyar állampolgárság feltételei
	<p>22</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Vita: a közteherviselés szerepéről, az adóelkerülés morális és gazdasági következményeiről - Szakértői mozaik: A magyar állam alapvető intézményei; Az állam szerepe a gazdaságban 	<p>adómorál, pénzügyi tudatosság, rendvédelem, katasztrófavédelem;</p>	<ul style="list-style-type: none"> - A törvényalkotás menete - Az igazságszolgáltatás intézményeinek és funkcióinak megismerése - Az igazságszolgáltatás szereplői és feladatkörük - Az állam feladatainak megismerése, gazdasági szerepének azonosítása - Az állam bevételeinek csoportosítása - A háztartások és az állam kapcsolatrendszere - A közteherviselés, az adózás társadalmi jelentősége
	<p>23</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Strukturált szövegalkotási feladat – az állami intézmények rendszerének 		<ul style="list-style-type: none"> - A magyar állam alapvető intézményei: köztársasági elnök, Országgyűlés,

		<p>vázlatos bemutatása</p> <ul style="list-style-type: none"> – Egy kiválasztott intézmény egy napjáról, az ott elvégzett feladatokról elképzelt hivatalnok élménybeszámolójának készítése 		<p>Kormány, Alkotmánybíróság; Az igazságszolgáltatás funkciója és jellemzői; A bíróságok és az ügyészségek; Az ügyvéd tevékenysége és szerepe; Az állam szerepe a gazdaságban</p>
	24	<p>Plakát vagy digitális bemutató készítése az állampolgári jogokról és kötelezettségekről</p>		
<p>Mindennapi ügyintézés, felkészülés a felnőttkori szerepekre 4 óra</p>	25	<ul style="list-style-type: none"> – Tabló készítése a családokat érintő legfontosabb hivatali ügytípusokról – Helyzetgyakorlat vagy szituációs játék a mindennapi ügyintézés egy-egy eljárásáról 	<p>ügyfélkapu, kormányablak, kormányhivatal, járási hivatal, polgármesteri hivatal, települési, fővárosi és kerületi önkormányzat, körjegyzőség, diákmunka, munkaszerződés, pályorientáció, életpálya-tervezés</p>	<ul style="list-style-type: none"> – A csoportosítási és rendszerezési készség fejlesztése; a rendszerszemlélet alakítása – A több nézőpontú, mérlegelő gondolkodás fejlesztése – A kommunikációs készség fejlesztése – Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése – A generációk közötti kapcsolat, a nemzedékek közötti párbeszéd erősítése – Digitális kompetencia fejlesztése – Szövegértési és szövegalkotási készség fejlesztése – A mindennapi ügyintézés alapvető feladatai, a legfontosabb ügytípusok – Az elektronikus ügyintézés
	26	<ul style="list-style-type: none"> – Vita: a diákmunka szerepe és lehetőségei 		
	27	<ul style="list-style-type: none"> – Grafikai szervező segítségével a szakmák, foglalkozások, hivatások csoportosítása – Kiselőadás, prezentáció készítése a digitalizáció és 		

		<p>robotika szerepéről a munkaerőpiac változásaiban</p> <ul style="list-style-type: none"> – Plakát készítése a pályaorientációt meghatározó tényezőkről 		<ul style="list-style-type: none"> – A diákmunka jogi feltételeinek, speciális jellemzőinek megismerése – Foglalkozások, szakmák, hivatások szempontok csoportosítása, összehasonlítása – A munkaerőpiac alapvető feltételrendszerének megismerése – Az életpálya-tervezés kérdései – A mindennapi ügyintézés területei; Az állampolgár hivatali ügyintézése; Foglalkozások, szakmák, a szakmaszerkezet változásai
	28	<ul style="list-style-type: none"> – A szakmák, foglalkozások, mesterség és hivatás projekthez kapcsolódva beszámoló készítése egy szakmáról, szakmacsoportról – Disputa: Az automatizáció, a digitalizáció és a robotizáció gazdasági és társadalmi következményei 		
A fogyasztóvédelem alapjai 3 óra	29	<ul style="list-style-type: none"> – Fogyasztóvédelem i tájékoztató plakát készítése, 	fogyasztóvédelem, fogyasztói jogok, fogyasztói társadalom, a fogyasztói érdekek védelme, tudatos fogyasztó, fenntarthatóság, ökológiai lábnyom	<ul style="list-style-type: none"> – A kommunikációs készség fejlesztése – A több nézőpontú, értelmező gondolkodás fejlesztése – A rendszerezési képesség fejlesztése, a rendszerszemlélet alakítása – Digitális kompetencia fejlesztése – Szövegértési és szövegalkotási készség fejlesztése – A döntési képesség fejlesztése
	30	<ul style="list-style-type: none"> – Elképzelt vagy valós fogyasztóvédelmi esetek gyűjtése a sajtóból vagy a világháló segítségével – Animáció vagy prezentáció készítése a tudatos fogyasztói 		

		magatartás ismérveiről		<ul style="list-style-type: none"> – Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése – A fogyasztóvédelem fogalmának értelmezése – A fogyasztóvédelem tipikus területei – A fogyasztói jogok és azok érvényesítésének lehetőségei – A fogyasztói társadalom kialakulása, sajátosságai: lehetőségek és veszélyek – A tudatos fogyasztói magatartás és a fenntarthatóság, környezetvédelem kapcsolata – Szerkezeti és folyamatábra értelmezése a fogyasztói jogokról és a fogyasztói érdekek érvényesítéséről – A körültekintő vásárlást megalapozó tájékozódás fontosságának tudatosítása -- Fogyasztóvédelem; fogyasztói jogok; tudatos fogyasztó
	31	<ul style="list-style-type: none"> – Vita: a tudatos fogyasztói magatartás és a fenntarthatóság kapcsolatáról <p>Folyamatábra készítése a fogyasztói társadalom kialakulásának hatásairól a természeti környezetre</p>		
A nagy ellátórendszerek: köznevelés, egészségügy és a szociális ellátás 3 óra	32	<ul style="list-style-type: none"> – Tájékoztató plakát készítése egy elképzelt település orvosi ellátásáról – Továbbtanulási tanácsadó kiadvány szerkesztése 8. évfolyamos tanulók részére az egyes iskolatípusokról 	<p>köznevelés, felsőoktatás, szakképzés, egészségügyi rendszer, társadalombiztosítás, szociális ellátás, családtámogatás, kórház, rendelőintézet, szakorvos, háziorvos;</p>	<ul style="list-style-type: none"> – A csoportosítási és rendszerezési készség fejlesztése; a rendszerszemlélet alakítása – A kommunikációs készség fejlesztése – Az élményalapú, tapasztalati tanulás elősegítése – Szövegértési és szövegalkotási készség fejlesztése

	33	– Vita: a szociális ellátás szerepéről és a társadalmi szolidaritás fontosságáról		<ul style="list-style-type: none"> – Digitális kompetencia fejlesztése – Az empátia erősítése – Az oktatási rendszer legfontosabb elemei, szereplői; felépítése, feladatai
	34	<ul style="list-style-type: none"> – Szempontok segítségével beszámoló készítése egy-egy ellátórendszer jellemzőiről: köznevelés, egészségügyi rendszer, szociális ellátás <p>Prezentáció készítése a valamelyik ellátórendszer működéséről</p>		<ul style="list-style-type: none"> – Az egészségügyi ellátás szinterei, feladatai, szereplői – A szociális ellátórendszer feladatai, szerepe a társadalomban – A közfeladatot ellátó személyek (pl. pedagógusok, orvosok, mentők) feladatai, kiemelt társadalmi hasznosságuk megértése – A nagy ellátórendszerek társadalmi, gazdasági hatásainak megismerése – A köznevelési, az egészségügyi és a szociális intézmények jellemzői
ÖSSZEFOGLALÁS	35-36	AZ ÉVBEN TANULT ISMERETEK RENDSZEREZÉSE		